

11-11-2018 Antonius van Padua

Een van de dingen die in onze vieringen altijd weer van belang zijn en om aandacht vragen, is de verhouding tussen uiterlijk en innerlijk, buitenkant en binnenkant, verpakking en inhoud. Verleden zondag was dat een thema in de lezingen en in de overweging van Cecile Kuipers. Vandaag staat dat weer centraal. Niet alleen in de lezingen trouwens, maar in alles wat we doen. Het koor kan mooi zingen, maar als dat niet bezield is, is het louter klankvertoon. Wij kunnen bij de communie brood en wijn delen, maar als daarin niet de aanwezigheid van Jezus een rol speelt, gaan we onverzadigd naar huis. Laten we op deze gewone 32ste zondag door het jaar opnieuw ons hart openen voor de vraag: waar gaat het om, wat is tenslotte van belang in mijn leven, waardoor word ik bezield?

Ik nodig u en mijzelf uit het aan ons binnenste te gunnen een moment stil te zijn.

Kyrie Gloria

Gebed

Aanwezige, geef ons de eenvoud van hart om met elkaar mens te zijn. Om ons niet te verheffen boven anderen, niet te oordelen over elkaar, maar oprecht het leven te delen. Wij durven dit vragen vanwege Jezus, de Christus, die mens met mensen was en leeft bij U. Amen

1 Koningen 17:10-16 Marcus 12:38-44

Overweging

Een overweging houden over de evangelietekst die ik zojuist voorlas, heeft iets ongemakkelijks. Het begint al met de waarschuwendende eerste zin ‘wacht u voor de Schriftgeleerden, die graag in lange gewaden rondlopen’. Ik ben ook een beetje een Schriftgeleerde en het gewaad dat ik aanheb, reikt tot op de voeten. Mijn vraag is: zijn dat dan wel de goede voorwaarden om de boodschap van het evangelie te verkondigen? Ik leer uit het evangelie dat kennis van de Bijbel en een liturgisch gewaad in elk geval geen garantie zijn voor het zoeken naar echtheid en waarheid, en zeker niet volstaan in de publieke verkondiging daarvan.

Als Jezus gewaarschuwd heeft voor het type mensen dat mooi gekleed een ereplaats inneemt en lange gebeden uitspreekt, gaat hij tegenover de offerkist zitten om te zien wat daar gebeurt.

Misschien een beetje brutaal, maar hij heeft het blijkbaar nodig om het doen en laten van mensen te verkennen en daar lering uit te trekken. Hij merkt op dat het volk koperstukken in de offerkist werpt en dat menig rijke er veel in laat vallen. Bijzonder binnen die optocht van offeraars is een arme vrouw met twee penningen ter waarde van een cent. Wat Jezus bij de offerkist is opgevallen, legt hij voor aan zijn leerlingen. Kijk eens wat daar gebeurt, zegt hij: rijken en armen geven van wat ze hebben – en dat is uitstekend. Maar die ene, die niets heeft, geeft de cent die ze eigenlijk niet ter beschikking heeft. En hij prijst haar boven iedereen uit. Daarmee vertelt hij een voor die tijd actueel verhaal, dat geënt is op een veel ouder verhaal, dat van Elia en de arme weduwe. Wij hoorden in de eerste lezing hoe de profeet Elia, hongerig als hij op dat moment is, aan een vrouw die hout sprokkelt, vraagt om wat water en een stuk brood. Ofschoon deze vrouw alles wat voedsel is absoluut voor zichzelf en haar zoon nodig heeft, geeft zij. U heeft gehoord hoe het verder gaat. De gave vanuit haar armoede veroorzaakt iets wonderlijks. Haar pot met meel raakt daarna (en daardoor?) niet leeg en de kruik met olie raakt niet meer uitgeput.

Wat betekent dat alles? Het moet zoiets betekenen als: kijk maar, van delen word je tenslotte niet armer. Jezus gaat heel ver in die overtuiging – zoals hij dat steeds opnieuw laat zien aan gebeurtenissen en ervaringen die met liefde van doen hebben. Je liefde moet je altijd delen, zegt hij. Hij vat het samen in ‘heb God lief en je naaste als jezelf’. Dat is niet bedoeld als een globale uitspraak. Heb je naaste lief: het gaat niet alleen om degenen die naast je staat. Je liefde moet even goed uitgaan naar de vreemdeling. En alsof dat nog niet genoeg is, ook je vijand. Keer hem je linker wang toe wanneer hij op je rechter geslagen heeft.

Inderdaad, dat gaat allemaal heel ver. Het is een omkering van waarden. De kijk op het leven blijft niet haken aan de buitenkant, maar verplaatst zich van buiten naar binnen. Het gaat niet om mooie kleren, niet om de kwantiteit van geld en goed. Het gaat om de diepe kern van mensen, hun ziel. Het gaat erom dat wijzelf en de dingen die we doen, bezielde zijn. De ziel is datgene wat ons ten diepste eigen is. Zij huist aan de binnenkant. Ze is kwetsbaar en geeft zich niet zomaar bloot. Maar zo gauw de dingen oprecht vanuit de ziel gebeuren, wordt alles rijker: het bidden, het zingen, het geven en het krijgen.

Zet de ziel niet buiten spel. Als je de echte waarde wilt bepalen van menselijk gedrag, vertrouw dan niet te veel op wat je kunt meten en tellen. Dat is buitenkant. Die buitenkant is heel belangrijk; hij mag mooi zijn en sterk, maar tenslotte verliest hij zijn kracht als de binnenkant ervan het doen en laten niet bezielt.

VOORBEDE

God, wij bidden U dat wij recht doen aan Uw schepping;

Dat wij onszelf en andere mensen eerbiedigen.

Dat wij niet op elkaars ziel trappen.

Dat wij Uw levende schepping mogen zijn.

Laat ons zingend bidden.

Wij bidden U voor hen die proberen beziel te leven.

Geef hen moed en een lange adem

Opdat ze het uithouden licht te verspreiden.

Laat ons zingend bidden.

Laat ons bidden voor hen die niet gezien worden.

Die met hun ziel onder de arm lopen.

Geef hen de kracht om zichzelf te blijven respecteren.

Laat ons zingend bidden